

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.09.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Телевизия Bulgaria ON AIR](#)

✓ **Участие на Васил Велев в сутрешния блок на Bulgaria ON AIR**

http://bgonair.bg/bg/sutreshen_blok/_v_sutreshniq_blok_na_bulgaria_on_air_na_13_septemvri_ochakvajte/

Затъва ли все повече българският износ, злял от европейската вълна на икономическо безсилие? За гъвкавите решения в подобна ситуация и възможностите за възвращане на експорта коментар от председателя на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев и икономическия анализатор Георги Стоев.

[focus-news.net](#)

✓ **Васил Велев: Не е изключена вълна от нови фалити на компании и двуцифрен спад на износа**

<http://www.focus-news.net/?id=n1695208>

Потвърждават се прогнозите за спад при компаниите, които са ориентирани към износа. Спадът за преработващата промишленост ще бъде по-голям, за добивната по-малък. Не е изключено да се стигне до двуцифрени понижения. Това каза пред телевизия България он ер Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). За да се справят с трудностите сега, компаниите се насочват към трети страни. В същото време очакванията на икономистите се разминават с мнението на представителите на браншовите асоциации. Икономистът Георги Стоев коментира, че износет не се развива зле и растежът му ще продължи. Условието за това обаче е подобряване на състоянието, в което се намира Европа сега. Той прогнозира динамичен ръст в няколко индустрии в европейски мащаб, което ще се отрази добре и в България. Очакването му е, че следващите месеци инфлацията ще бъде в рамките на 3-4%. Васил Велев обясни, че е много вероятно да има нова вълна от фалити на малки предприятия, ново увеличаване на безработицата и намаляване на доходите. Минималната работна заплата в реалната икономика не трябва да се определя, а да се договаря, коментира още Велев. По думите му тя може и трябва да се определя само в бюджетната сфера.

[news.expert.bg](#)

✓ **Васил Велев: Не е изключена нова вълна от фалити**

<http://news.expert.bg/n400066>

Потвърждават се прогнозите за спад при компаниите, които са ориентирани към износа. Спадът за преработващата промишленост ще бъде по-голям, за добивната по-малък. Не е изключено да се стигне до двуцифрени понижения. Това каза пред телевизия България он ер Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Васил Велев обясни, че е много вероятно да има нова вълна от фалити на малки предприятия, ново увеличаване на безработицата и намаляване на доходите.

За да се справят с трудностите сега, компаниите се насочват към трети страни.

В същото време очакванията на икономистите се разминават с мнението на представителите на браншовите асоциации.

Икономистът Георги Стоев коментира, че износет не се развива зле и растежът му ще продължи. Условието за това обаче е подобряване на състоянието, в което се намира Европа сега.

Той прогнозира динамичен ръст в няколко индустрии в европейски мащаб, което ще се отрази добре и в България. Очакването му е, че следващите месеци инфлацията ще бъде в рамките на 3-4%.

Минималната работна заплата в реалната икономика не трябва да се определя, а да се договаря, коментира още Велев. По думите му тя може и трябва да се определя само в бюджетната сфера.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ **Инфлацията на месечна база е 0,5 на сто, от началото на годината - 2,6 на сто**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/211640_%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%87%D0%BD%D0%B0+%D0%B1%D0%B0%D0%B7%D0%B0+%D0%B5+0,5+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%BE,+%D0%BE%D1%82+%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%B

[B%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%BD%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D0%BE4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+-+2,6+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%BE](#)

Потребителските цени през август са се повишили с 0,5% спрямо юли, съобщи Националният статистически институт в сряда. Инфлацията от началото на годината е 2,6%, а за последните 12 месеца до август спрямо предходните 12 – 2,5%. На годишна база ръстът в цените достига 3,9%, като във втори пореден месец е над 3%, след като четири месеца преди това бе малко над 1,5%.

С най-голямо увеличение през август са разходите за транспорт (+2,9%) и хранителни продукти и безалкохолни напитки (+0,9%). С най-голямо понижение през месеца са цените на облеклото и обувките (-3,3%).

През август цените на лекарските и стоматологичните услуги са се повишили съответно с 0,1 и 0,2%, а на лекарствата и другите фармацевтични продукти - с 0,1%.

Цените в т. нар. малка потребителска кошница (100-те най-необходими стоки и услуги с тегла каквито имат те в бюджетите на най-бедните 20% от домакинствата) са се повишили с 0,8% спрямо юли. От началото на годината инфлацията в малката кошница е 3,1%. Хранителните продукти в малката кошница са поскъпнали с 1,2%, нехранителни стоки с 0,2%) и услугите - с 0,1%.

Според европейската методология (т. нар. хармонизиран индекс на потребителските цени през август инфлацията е 0,6%, а на годишна база – 3,1%. Инфлацията от началото на годината по еврометодологията е 2,4%, а за последните 12 месеца до август спрямо предходните 12 – 2,3%.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ 72% от българите не одобряват икономическата политика на правителството

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/09/12/1905198_72_ot_bulgarite_ne_odobriavat_ikonomicheskata_politika/

Недоволство от начина, по който се управлява икономиката на страната днес, и усещане, че от системата се облагодетелства тесен кръг хора - тези настроения сред българите разкрива годишното проучване Transatlantic Trends, проведено за 11-и път за американския German Marshall Fund от TNS през юни 2012 г. в 15 държави от двете страни на Атлантика, включително и в България.

Данните показват, че почти три четвърти от българите (72%) не одобряват икономическата политика на правителството на Бойко Борисов. Този показател е вторият най-песимистичен сред жителите на 15 държави от двете страни на Атлантика, включително Русия и Турция, като единствено румънците са по-недоволни от икономическата си политика. В същото време анкетата разкрива, че 89% от българите твърдят, че са засегнати от финансовата криза - толкова са били и при миналогодишната анкета.

Намалете правителствените разходи

Огромна част от анкетираните българи (86%) също така смятат, че икономическата система в страната облагодетелства тесен кръг хора, но подобно мнение доминира във всички държави, като дори в известната със силната си социална политика Швеция само една трета от хората са на мнение, че системата е справедлива към всички.

Запитани как би трябвало да се управляват правителствените разходи, 42% от българите настояват те да се намалят. Следват тези, които предпочитат те да се запазят на сегашното ниво и едва всеки десети иска увеличаване на бюджетните разходи.

Противоречиви настроения

Противоречиво отношение към Европейския съюз разкрива още изследването. От една страна, рекордните за допитването 88% от българите имат положително отношение към ЕС, но в същото време те са и най-песимистични (47%) в оценката дали членството в съюза има положителен ефект за икономиката им. В България се отчита най-позитивното отношение към Германия и второто в Европа най-високо одобрение за начина, по който канцлерът Ангела Меркел се справя с икономическата криза. В същото време българите са и най-благоклонно настроени спрямо Гърция, която иначе е смятана за олицетворение на съпротивата срещу антикризисния подход на Берлин. Две трети от българите одобряват начина, по който ЕС се справя с икономическата криза, но пък половината анкетирани вярват, че приемането на еврото би било нещо лошо за тях.

Анкетата показва и промяна в отношението към Русия. Одобрението към нея остава най-високото сред анкетираните страни, но е намаляло от 88% през 2011 г. на 78% днес и е по-ниско от това към ЕС.

[Вестник Труд](#)

✓ Долу ръцете от ДДС

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1540518>

Когато човек няма истинска концепция как да реши сложен проблем, обикновено се опитва да се измъкне с лесно, но неефективно решение. Като например да се свалят ставките на ДДС върху храните или върху лекарствата. А защо не и върху горивата и книгите?

Истината е, че подобни призови са регулярни, но кръстосан натиск от бизнеса като този от последните месеци отдавна не е имало.

До голяма степен управляващите от ГЕРБ сами са си виновни за увеличаване на апетита да се посегне на най-важния данък в държавата. През първите три години от мандата на правителството премиерът Бойко Борисов и заместникът му Симеон Дянков спонтанно

ту сваляха, ту качваха данъка

в словесните си изяви. Първо налогът щеше да се сваля с 2 пункта, после щеше да се качва с 3-4 пункта, след това щеше да пада на няколко стъпки с по 0,50 пункта. В последно време Дянков се зарече, че няма да пипа данъка, каквато трябваше да е позицията му от самото начало. Но по-добре късно, отколкото никога.

Претенции за диференцирана ставка на ДДС засега има за храни, лекарства, горива и книги, но нищо не пречи и други браншове да поискат данъчна отстъпка - например за водоснабдяване, транспорт, посещение на кина, театри или състезания, за покупка и ремонт на жилища като част от социалната политика и т. н., т. е. за всичко, разрешено от директива 112 на Съвета на ЕС за ДДС. Хубаво е все пак да се има предвид, че според същата директива една държава членка може да прилага най-много две намалени ставки, които трябва да са на ниво минимум 5%.

Основният аргумент на апологетите на нисък данък за определени групи стоки е това да се превърне в контрамярка на тенденцията към поскъпване и

временно да облекчи цените

за най-уязвимите социални групи в най-бедната страна в ЕС.

Къде обаче са пропуските в подобна хипотеза? Първо, няма никаква гаранция, че свалянето на ДДС от 20% на 5% върху месото например ще поевтини съответната стока в магазина също с 15%. Месопреработвателите дори сами признават, че вероятно намалението на крайната цена ще е по-малко, като остатъкът ще остане като печалба за фирмите в хранителната индустрия. Но това щяло да бъде полезно, защото ще гарантира поне временно задържане на цените в условия на непрекъснато увеличаващи се производствени разходи. Очевидно е, че свалянето на ДДС за храните ще има твърде краткотраен ефект върху цените и по никакъв начин не може да е истинска мярка за ограничаване на поскъпването.

Още по-сериозният проблем е, че през намалената данъчна ставка не може да се прави политика. Финансовото министерство винаги е обяснявало, че идеята на родната данъчна система е да е максимално опростена и равнопоставена - с максимално широка данъчна основа, т. е. с минимум преференции и изключения, и ниски ставки, еднакви за всички.

Истинската социална политика се прави не през приходите в бюджета, а през разходите - с целенасочени програми, с работещи мерки за уязвимите социални групи. Това гарантира най-малкото, че парите ще отидат по предназначение. Иначе намалението на ставката на данъка върху хляб "Добруджа" например ще спести разходи както на най-бедните, така и на хората с по-високи доходи. И всъщност ще е разпиляване на ресурс по отношение на целта мярката да бъде вид социална защита. Освен това подобни диференцирани ставки изкривяват пазарното поведение на купувачи и производители - например стимулират потреблението на по-евтини, но по-некачествени продукти.

Никак не е за пренебрегване и фактът, че една сложна данъчна система силно увеличава разходите за администрирането. Фирми и данъчна администрация ще потънат в безконечни технически спорове дали дадена продукция попада или не в обхвата на облекчената ставка. Практиката показва и че данъчните

измами ще се увеличат

Очевидно е, че евентуалният позитивен ефект от подобна мярка е доста несигурен. Доказателството за това е и докладът на ЕК от далечната 2007 г., изготвен на базата на сериозно проучване на консултантите от Copenhagen Economics за истинските ефекти от намалените ставки. Анализът е категоричен, че "прилагането на единна ставка по ДДС е със сигурност най-добрият избор от чисто икономическа гледна точка и действията в посока уеднаквяване на ставките биха имали значителни предимства".

Консултантите са открили известни предимства на намалената ставка в някои "местно доставяни услуги", но подчертават, че запазването на опцията за намалени ставки на ДДС на ниво ЕС е по-скоро наследство в законодателствата на държавите членки отпреди Маастрихт, а не е базирано на икономическата логика. "Нужно е да се признае, че законодателството на Общността, такова, каквото е днес, не се основава на добре структуриран и логичен подход, а по-скоро отразява ситуацията, съществувала в държавите членки в началото на 90-те години", изтъква ЕК. Така че на този фон е странно България да се връща назад и да прави грешки, които другите се чудят как да поправят.

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Класа](#)

✓ 60 % от млекопроизводството е в сивия сектор

http://www.klassa.bg/news/Read/article/211643_60+%25+%D0%BE%D1%82+%D0%BC%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%B5+%D0%B2+%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%8F+%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80

Агенцията по храните трябва да провери абсолютно всички компании, които произвеждат млечни продукти. Трябва да провери какви суровини се ползват, с какво качество и на какви цени се предлагат продуктите. В България се произвежда 1 млн. тона мляко годишно и допълнително влиза 20-30% мляко от Европейския съюз. Ако се направят проверки наяве ще излезе, че много от компаниите изкупуват млека от нерегламентирани производители. При евентуална проверка ще стане ясно, че около 60% от млекопроизводството е в сивия сектор. Това каза в сутрешния блок на телевизия България он ер Симеон Присадашки, зам.-председател на Асоциацията на млекопреработвателите. По думите му това създава нелоялна конкуренция, която пречи на легалните компании. От началото на септември компаниите работят с нови цени, като изкупната цена на млякото от производител се е повишила с около 10%. Това ще се отрази различно на крайната цена на млечните продукти, обясни още Присадашки. Той обаче не прогнозира с колко

ще се повишат крайните цени, защото по думите му това зависи от политиката на всяка компания. Ако в България се вземе решение за намаляване на данък добавена стойност с 10% компаниите няма да злоупотребяват при определянето на цените, каза още зам.-председателят на браншовата асоциация. Според него разумното увеличение на цените на млечните продукти е в размер до 10%, но всяка компания решава за себе си, допълни още той. Според него държавата трябва да промени политиката си по отношение на животновъдството и това е единственият начин да се повлияе положително на сектора.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Сивата икономика в България продължава да е висока

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/09/12/1905100_sivata_ikonomika_v_bulgariia_produljava_da_e_visoka/

Магда подстригва дамите от квартала, а нейният съсед през три врати има собствен бизнес и се занимава със строителни ремонти. Доходът, който тя печели от тази дейност, не се декларира никъде, затова Магда спокойно може да получи социални помощи от общината. Но обяснява, че те са за бедните хора, а нейните реални приходи са добри. Нейният съсед също не декларира официално доходите си, защото е убеден, че данъците, които ще плати върху тях, ще бъдат пропилены и дори откраднати.

Това е началото на доклад на Световната банка, с който анализаторите се опитват да онагледят проблемите със сивата икономика на новите страни - членки на ЕС. Подобно на Магда голяма част от българите също не декларират доходите си. През 2011 г. оценката за сивата икономика в България е 32% и тя не намалява от 2007 г. насам. Така България се нарежда на първо място по дял на сивата икономика в ЕС. В доклада се използва методологията за измерване на неформалния сектор, която се прилага и от Европейската комисия. Преди няколко месеца комисията публикува свой анализ за сивата икономика на държавите в ЕС с по-пълни данни (виж таблицата).

На тъмно

Според експертите от банката сивият сектор в България е най-вече в нископлатените работни места и тези на половин работен ден. По-голямата част от трудещите се на сиво пък са мъже. Най-голям дял "неофициални работници" има в селското стопанство (54%) и търговията (24%), а най-малко са те в образованието, публичния сектор и финансовите услуги – около 1%.

Справянето с проблема на сивата икономика в държавите - членки от Източна Европа, е наложително поради тенденцията за свиваща се работна сила според Катарина Матернова, старши консултат в Световната банка. Част от трудещите се пък не декларират доходите си. Това може да доведе до свръхоблагане на големите фирми, за да може правителствата да компенсират загубените приходи от данъци, обясняват експертите в доклада. Фирмите на свой ред се обезкуражават да инвестират поради голямата данъчна тежест, а липсата на капитал довежда до забавяне на икономическия растеж, се посочва в анализа. Той се базира на данни от 2007–2008 г. главно за България, Чехия, Естония, Унгария, Литва, Латвия, Полша, Словения и Словакия, но беше публикуван тази седмица.

В търсене на причините

По-голяма част от работещите на сиво са били дългосрочно безработни в сравнение с хората, които декларират доходите си. Работата на тъмно се оказва спасителна сламка и когато икономиката не расте или в случаите, в които - държавата не е в състояние да осигури обезщетения за безработица за значителна част от работната сила. Това е едно от заключенията на експертите от банката.

Още един от изводите на Световната банка е, че в много държави, включително и в България, излизането на светло не се "отплаща" на работниците. Това е така най-вече в най-нископлатените професии. Декларирането на доходите за много работници означава, че те ще изгубят обезщетенията, които получават, а освен това ще трябва да плащат осигуровки. Като анализират социалната политика в страната, експертите са изчислили, че сам човек без деца в България, който изкарва минимална заплата, трябва да се откаже от 50 до 70% от нея, за да "изсветли" доходите си. За сравнение, в САЩ например, където отношението е сред най-ниските, "загубата" е около 20-30%.

Сред препоръките на банката за справяне с проблема на сивата икономика са структурни данъчни реформи и изграждане на доверие в правителството чрез повече прозрачност.